

külföldi pénznem nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, akkor azt az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyamon először euróra, majd az eurót az előzőek szerint forintra kell átszámítani.

A **magánszemély** azonban **választhatja**, hogy a külföldi pénznemben megszerzett bevételének forintra átszámításához a bevétel megszerzésének napját megelőző hónap 15-én érvényes MNB árfolyamot alkalmazza. A külföldi pénznemben megszerzett kamatjövedelemből, osztalékból az adót ugyanazon külföldi pénznemben kell megállapítani, levonni és az MNB hivatalos, a megszerzés időpontjában érvényes devizaárfolyamán forintra átszámítva kell megfizetni.

5.2. Adóbevallás, adófizetés

A külföldről származó jövedelmeknél általában nincs olyan személy, aki kifizetőként járna el. Így a jövedelmet és annak adóját a magánszemély állapítja meg. Ezeket az adatokat tehát nem a kifizető igazolása, hanem a magánszemély saját nyilvántartása fogja tartalmazni. Ilyenkor **az adóelőleget is a magánszemélynek kell megfizetnie**, mégpedig a jövedelemszerzés negyedévét követő hónap 12-éig. A befizetett adóelőlegről bevallást, bejelentést külön nem kell tenni. **Nem kell adóelőleget fizetni**, ha a jövedelem olyan államból származik, amellyel Magyarországnak nincs a kettős adóztatást elkerülő egyezménye.

Az **értékpapír-kölcsönzésből, a vállalkozásból kivont jövedelemnél** az adót a magánszemélynek szintén a negyedévet követő hónap 12-éig kell megfizetnie. A kamatjövedelemnél, az árfolyamnyereségből, csereügyletből és tőzsdei, ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelemnél, továbbá az osztalékjövedelemnél az adót az adóbevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetni.

A magánszemély kötelezettsége az is, hogy a külföldről származó jövedelmet az szja bevallásában (a bevallási tervezet felhasználásával készült bevallásában) bevallja.

5.3. Adókedvezmény érvényesítése

A belföldi illetőségű magánszemély Magyarországon kedvezményt (adóalap-kedvezményt, adókedvezményt, adó feletti rendelkezési jogosultságot) csak akkor érvényesíthet, ha ugyanarra az időszakra a másik államban, ahol az önálló, nem önálló tevékenységeből, nyugdíjból származó jövedelme adózik, **nem vett és nem is vesz igénybe kedvezményt²¹**.

²¹ Az Szja tv. 1/A. § szerint.

II. Társadalombiztosítási kötelezettségek

Magyarország az EGT államokon túlmenően más országokkal is kötött a közösségi koordinációs szabályok elvein alapuló, szociális biztonsági egyezményeket, és érvényben vannak az 1960-as években megkötött egyes szociálpolitikai egyezmények is. Ahogy az adókötelezettséget, a társadalombiztosítási kötelezettségeket is az eset összes körülményének és az irányadó nemzetközi egyezmény konkrét szabályainak figyelembevételével kell megállapítani.

Magyar állampolgárok külföldi foglalkoztatásával összefüggő foglalkoztatói kötelezettségek, a külföldön dolgozó magánszemély társadalombiztosítási jogállásának megítélése.

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény²² (a továbbiakban: Tbj.) rendelkezéseit

- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek²³ (a továbbiakban: Közösségi rendelet), illetve
- a nemzetközi egyezmény²⁴ (a továbbiakban: egyezmény) hatálya alá tartozó személyre az egyezmény szabályai szerint kell alkalmazni.

A **nemzetközi egyezmények szabályai** elsőbbséget élveznek a hazai belső joggal szemben, ezért a biztosítási kötelezettség elbírálása főszabály szerint az egyezmények alapján történik. Ha a munkavégzésre, a vállalkozásra, az önálló tevékenységre a Közösségi rendelet, vagy egyezmény alapján Magyarország jogszabályait kell alkalmazni, akkor a biztosítási és járulékfizetési kötelezettséget a Tbj. szabályai szerint kell teljesíteni.

1. Közösségi jogalkalmazás

A Közösségen belül nincs egységes társadalombiztosítási rendszer. A tagállamok önállóan határozzák meg, hogy kinek, milyen ellátásokat milyen feltételekkel biztosítanak. Az ellátások fedezetéül fizetendő közteher meghatározása is nemzeti hatáskörbe tartozik. Ugyanakkor az EGT állampolgárai²⁵ – nemzeti hovatartozástól függetlenül – társadalombiztosítási

²² 2020. június 30-ig a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: régi Tbj.)

²³ A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (röviden: Közösségi rendelet) és a végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vhr.).

²⁴ Az érvényben lévő kétoldalú szociális biztonsági, illetve szociálpolitikai egyezmények a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő honlapján, a www.neak.gov.hu címen a lakossági kezdőlap, valamint honlapunkon, a www.nav.gov.hu címen érhetők el.

²⁵ Az Európai Közösség és annak tagállamai, valamint a Svájci Államszövetség között a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodás alapján - bár Svájc nem tagja az Európai Uniónak - 2006. április 1-jétől Svájc vonatkozásában a Közösségi rendeletet kell alkalmazni.